

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2012/6/ES

2012 m. kovo 14 d.

kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB dėl tam tikrų tipų bendrovių metinių atskaitomybių nuostatos, susijusios su mikrosubjektais

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 50 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,laikydami prastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) 2007 m. kovo 8 ir 9 d. Europos Vadovų Taryba savo išvadose pabrėžė, kad mažinti administracinę naštą yra svarbu norint skatinti Europos ekonomiką ir kad būtinos didelės bendros pastangos administracinei naštai Europos Sąjungoje mažinti;
- (2) apskaita pripažinta viena iš pagrindinių sričių, kuriose gali būti mažinama bendrovių administracinė našta Sąjungoje;
- (3) Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB ⁽³⁾ apibrėžtos labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės. Tačiau po konsultacijų su valstybėmis narėmis paaiškėjo, kad toje rekomendacijoje nurodyti kriterijų dydžiai labai mažoms įmonėms apskaitos tikslais gali būti pernelyg dideli. Todėl reikėtų nustatyti labai mažų įmonių – mikrosubjektų – pogrupį, apimančių įmones, kurių bendros balanso sumos ir grynujų pajamų kriterijų dydžiai mažesni už tuos, kurie nustatyti labai mažoms įmonėms;
- (4) daugeliu atvejų mikrosubjektai užsiima veikla vietos ar regioniniu lygiu ir nevykdo arba beveik nevykdo tarpvalstybinės veiklos. Be to, mikrosubjektai atlieka svarbų vaidmenį kuriant naujas darbo vietas, skatinant mokslinius tyrimus ir plėtrą bei kuriant naujas ekonominės veiklos rūšis;

(5) mikrosubjektai turi ribotus išteklius, kad laikytųsi teisės aktuose nustatytų didelių reikalavimų. Tačiau jiems dažnai taikomos tokios pačios finansinės atskaitomybės taisyklės kaip ir didesnėms bendrovėms. Dėl tų taisyklių jiems tenka jų dydžio neatitinkanti našta, taigi tokia mažiausioms įmonėms, palyginti su didesnėmis įmonėmis, tenkanti našta yra neproporcinga. Todėl mikrosubjektams turėtų būti galima netaikyti tam tikrų reikalavimų, dėl kurių jiems gali tekti pernelyg sunki administracinė našta. Tačiau mikrosubjektams vis tiek turėtų būti taikomas nacionalinis reikalavimas tvarkyti registrus, iš kurių būtų matyti jų verslo sandoriai ir finansinė būklė;

(6) atsižvelgiant į tai, kad šioje direktyvoje nustatyti kriterijų dydžiai bus taikomi bendrovėms, kurių skaičius kiekvienoje valstybėje narėje itin skiriasi, ir į tai, kad mikrosubjektų veikla nedaro ar beveik nedaro poveikio tarpvalstybinei prekybai ar vidaus rinkos veikimui, valstybės narės, įgyvendindamos šią direktyvą nacionaliniu lygiu, turėtų atsižvelgti į skirtingą tų kriterijų poveikį;

(7) priimdamos sprendimus dėl mikrosubjektų režimo įgyvendinimo būdo arba jo tinkamumo Tarybos direktyvos 78/660/EEB ⁽⁴⁾ kontekste, valstybės narės turėtų atsižvelgti į savo rinkų specifines sąlygas ir poreikius;

(8) mikrosubjektai privalo atsižvelgti į finansinių metų pajamas ir išlaidas, neatsižvelgiant į tokių pajamų ar išlaidų gavimo ar mokėjimo datą. Vis dėlto apskaičiuoti išankstinius apmokėjimus ir sukauptas (gautinas) pajamas bei sukauptas sąnaudas ir ateinančio laikotarpio pajamas mikrosubjektams gali būti sunku. Todėl valstybės narės turėtų būti leista mikrosubjektams netaikyti reikalavimo apskaičiuoti ir pateikti tokius punktus tik tokia apimtimi, kiek tokio reikalavimo netaikymas susijęs su išlaidomis, kurios nėra žaliavų ir komplektavimo gaminių sąnaudos, vertės patikslinimai, personalo sąnaudos ir mokesčiai. Tokiu būdu galima sumažinti administracinę naštą, susidarantią apskaičiuojant palyginti mažus balansus;

(9) mikrosubjektams gali būti sunku paskelbti metinę atskaitomybę. Tuo pačiu metu valstybės narės reikia užtikrinti, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Todėl valstybės narės turėtų būti leidžiama mikrosubjektams netaikyti bendro reikalavimo paskelbti metinę atskaitomybę, jei balanso informacija yra pagal nacionalinę teisę tinkamai pateikta bent vienai paskirtai kompetentingai valdžios institucijai ir jei informacija yra perduota

⁽¹⁾ OL C 317, 2009 12 23, p. 67.

⁽²⁾ 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento pozicija (OL C 349 E, 2010 12 22, p. 111) ir 2011 m. rugsėjo 12 d. Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą (OL C 337 E, 2011 11 18, p. 1). 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2012 m. vasario 21 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 124, 2003 5 20, p. 36.

⁽⁴⁾ OL L 222, 1978 8 14, p. 11.

verslo registru, kuriame pateikus prašymą būtų galima gauti dokumento kopiją. Tokiais atvejais Direktyvos 78/660/EEB 47 straipsnyje nustatytas reikalavimas skelbti visus apskaitos dokumentus pagal Direktyvos 2009/101/EB ⁽¹⁾ 3 straipsnio 5 dalį nebūtų taikomas;

- (10) šios direktyvos tikslas – valstybėms narėms suteikti galimybę sukurti mikrosubjektams paprastą finansinės atskaitomybės aplinką. Naudojant tikrąsias vertes, gali būti reikalinga išsami informacija, kuria paaiškinama, koku pagrindu nustatyta tam tikrų objektų tikroji vertė. Atsižvelgiant į tai, kad mikrosubjektų režime numatyta paaiškinamaisiais raštais atskleisti labai mažai informacijos, mikrosubjektų atskaitomybės naudotojai nežinotų, ar balanse ir pelno (nuostolio) ataskaitoje pateiktos sumos grindžiamos tikrosiomis vertėmis. Todėl, siekiant šiuo atžvilgiu užtikrinti tikrumą tokiems naudotojams, valstybės narės mikrosubjektams, besinaudojantiems pagal šią direktyvą jiems taikytinomis išimtimis, neturėtų leisti arba neturėtų iš jų reikalauti rengti savo atskaitomybę tikrųjų verčių pagrindu. Mikrosubjektai, pageidaujantys arba turintys naudoti tikrąsias vertes, galės tai daryti taikydami kitus šia direktyva nustatytus režimus, jei tikrąsias vertes naudoti leidžia arba reikalauja valstybė narė;
- (11) priimdamos sprendimus dėl mikrosubjektų režimo įgyvendinimo būdo arba jo tinkamumo pagal Direktyvos 78/660/EEB taikymo sritį, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad mikrosubjektai, kurie turi būti konsoliduojami pagal Tarybos direktyvą 83/349/EEB ⁽²⁾ dėl konsoliduotos atskaitomybės, turėtų tam tikslui pakankamai išsamius apskaitos duomenis, taip pat užtikrinti, kad šioje direktyvoje numatytos išimties nedarytų poveikio reikalavimui rengti konsoliduotą atskaitomybę pagal Direktyvą 83/349/EEB;
- (12) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. sumažinti mikrosubjektų administracinę našta, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl siūlomo veiksmo poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (13) todėl Direktyvą 78/660/EEB reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti,

⁽¹⁾ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/101/EB dėl apsaugos priemonių, kurių valstybės narės reikalauja iš Sutarties 54 straipsnio antroje pastraipoje apibrėžtų bendrovių siekiant apsaugoti narių ir trečiųjų asmenų interesus, koordinavimo, siekiant suvienodinti tokias apsaugos priemones (OL L 258, 2009 10 1, p. 11).

Pastaba: Direktyvos 2009/101/EB pavadinimas buvo pakoreguotas, kad būtų atsižvelgta į naują Europos bendrijos steigimo sutarties straipsnių numeraciją pagal Lisabonos sutarties 5 straipsnį; jame buvo daroma nuoroda į Sutarties 48 straipsnio antrą pastraipą.

⁽²⁾ OL L 193, 1983 7 18, p. 1.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 78/660/EEB pakeitimai

Direktyva 78/660/EEB iš dalies keičiama taip:

1) Įterpiamas šis straipsnis:

„1a straipsnis

1. Valstybės narės gali pagal 2 ir 3 dalis numatyti šioje direktyvoje nustatytų tam tikrų reikalavimų išimtis, taikomas bendrovėms, kurios balanso sudarymo dieną neviršija dviejų iš trijų toliau pateiktų kriterijų ribų (mikrosubjektai):

- a) bendra balanso suma: 350 000 EUR;
 - b) grynosios pajamos: 700 000 EUR;
 - c) vidutinis darbuotojų skaičius finansiniais metais: 10.
2. Valstybės narės gali 1 dalyje nurodytoms bendrovėms netaikyti kai kurių ar visų šių reikalavimų:
- a) reikalavimo nurodyti „Išankstinius apmokėjimus ir sukauptas (gautinas) pajamas“ ir „Sukauptas sąnaudas ir ateinančio laikotarpio pajamas“ pagal 18 ir 21 straipsnius;
 - b) kai valstybė narė pasinaudoja šios dalies a punkte numatyta galimybe, ji gali leisti toms bendrovėms nesilaikyti 31 straipsnio 1 dalies d punkto nuostatų, susijusių su „Išankstinių apmokėjimų ir sukauptų (gautinų) pajamų“ ir „Sukauptų sąnaudų ir ateinančio laikotarpio pajamų“ nurodymu, tik 3 dalies b punkto vi papunktyje nurodytų kitų išlaidų atveju, jei šis faktas pateiktas ataskaitos paaiškinamuosiuose raštuose arba po balansu, laikantis šios dalies c punkto;

c) reikalavimo parengti ataskaitos paaiškinamuosius raštus pagal 43–45 straipsnius, jei pagal šios direktyvos 14 straipsnį ir 43 straipsnio 1 dalies 13 punktą bei Direktyvos 77/91/EEB ^(*) 22 straipsnio 2 dalį reikalaujama informacija yra pateikiama po balansu;

d) reikalavimo parengti metinį pranešimą pagal šios direktyvos 46 straipsnį, jei pagal Direktyvos 77/91/EEB 22 straipsnio 2 dalį reikalaujama informacija pateikiama ataskaitos paaiškinamuosiuose raštuose arba po balansu, laikantis šios dalies c punkto;

e) reikalavimo paskelbti metinę atskaitomybę pagal 47–50a straipsnius, jei balanso informacija yra pagal nacionalinę teisę tinkamai pateikta bent vienai atitinkamos valstybės narės paskirtai kompetentingai valdžios institucijai. Kai kompetentinga valdžios institucija nėra centrinis registras, komercinis registras ar bendrovių registras, kaip nurodyta Direktyvos 2009/101/EB (**), 3 straipsnio 1 dalyje, kompetentinga institucija turi pateiktą informaciją užregistruoti registre.

3. Valstybės narės 1 dalyje nurodytoms bendrovėms gali leisti:

a) parengti tik sutrumpintą balansą, atskirai nurodant bent 9 arba 10 straipsniuose pateiktus raidėmis pažymėtus punktus, kai taikytina. Tais atvejais, kai taikomas 2 dalies a punktas, į balansą neįtraukiami 9 straipsnyje nurodyti skirsnio „Turtas“ E punktas ir skirsnio „Įsipareigojimai“ D punktas arba 10 straipsnyje nurodyti E ir K punktai;

b) parengti tik sutrumpintą pelno ir nuostolio atskaitą, atskirai nurodant bent šiuos punktus, kai taikytina:

i) grynosios pajamos;

ii) kitos pajamos;

iii) žaliavų ir komplektavimo gaminių sąnaudos;

iv) personalo sąnaudos;

v) vertės patikslinimai;

vi) kitos išlaidos;

vii) mokesčiai;

viii) pelnas ar nuostolis.

4. Valstybės narės mikrosubjektams, kurie naudojami bet kuria 2 ir 3 dalyse numatyta išimtimi, neleidžia taikyti 7a skirsnio arba nereikalauja, kad jie jį taikytų.

5. Laikoma, kad 1 dalyje nurodytų bendrovių atžvilgiu pagal 2, 3 ir 4 dalis parengta metinė atskaitomybė nurodo tikrą ir teisingą padėtį, kaip reikalaujama pagal 2 straipsnio 3 dalį, ir todėl tokiai atskaitomybei netaikomos 2 straipsnio 4 ir 5 dalys.

6. Jeigu jos balanso sudarymo dieną bendrovė viršija dviejų iš trijų 1 dalyje nustatytų kriterijų ribas arba jų nebeviršija, tas faktas 2, 3 ir 4 dalyse numatytų leidžiančių nukrypti nuostatų taikymui daro įtaką tik tada, jei tai iš eilės pasikartoja einamaisiais ir praėjusiais finansiniais metais.

7. Euro neįsivedusių valstybių narių atveju 1 dalyje nurodytų sumų ekvivalentas nacionaline valiuta yra apskaičiuo-

jamas taikant *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtą tos dienos, kurią įsigaliojo direktyva, kurioje nustatytos tos sumos, valiutų keitimo kursą.

8. 1 dalies a punkte nurodytą bendrą balanso sumą sudaro 9 straipsnyje pateikto skirsnio „Turtas“ A–E punktuose nurodytas turtas arba 10 straipsnio A–E punktuose nurodytas turtas. Jei taikomas 2 dalies a punktas, 1 dalies a punkte nurodytą bendrą balanso sumą sudaro 9 straipsnyje pateikto skirsnio „Turtas“ A–D punktuose nurodytas turtas arba 10 straipsnio A–D punktuose nurodytas turtas.

(*) 1976 m. gruodžio 13 d. Antroji Tarybos direktyva 77/91/EEB dėl apsaugos priemonių, kurių valstybės narės, siekdamos tokias priemones suvienodinti, reikalauja iš Sutarties 54 straipsnio antroje pastraipoje apibrėžtų akcinių bendrovių, jų narių ir kitų interesų apsaugai, bendroves steigiant, palaikant ir keičiant jų kapitalą, koordinavimo (OL L 26, 1977 1 31, p. 1).

Pastaba: Direktyvos 77/91/EEB pavadinimas buvo pakoreguotas, kad būtų atsižvelgta į naują Europos bendrijos steigimo sutarties straipsnių numeraciją pagal Amsterdamo sutarties 12 straipsnį ir Lisabonos sutarties 5 straipsnį; jame buvo daroma nuoroda į Sutarties 58 straipsnio antrą pastraipą.

(**) 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/101/EB dėl apsaugos priemonių, kurių valstybės narės reikalauja iš Sutarties 54 straipsnio antroje pastraipoje apibrėžtų bendrovių siekiant apsaugoti narių ir trečiųjų asmenų interesus, koordinavimo, siekiant suvienodinti tokias apsaugos priemones (OL L 258, 2009 10 1, p. 11).

Pastaba: Direktyvos 2009/101/EB pavadinimas buvo pakoreguotas, kad būtų atsižvelgta į naują Europos bendrijos steigimo sutarties straipsnių numeraciją pagal Lisabonos sutarties 5 straipsnį; jame buvo daroma nuoroda į Sutarties 48 straipsnio antrą pastraipą.

2) 5 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Nukrypdamos nuo 4 straipsnio 1 ir 2 dalių, valstybės narės gali investicinėms bendrovėms ir finansinėms holdingo kompanijoms nustatyti specialias metinės atskaitomybės formas, jei tų formų nurodoma šių bendrovių veiklos padėtis atitiktų 2 straipsnio 3 dalies reikalavimus. Valstybės narės nesuteikia galimybės investicinėms bendrovėms ar finansinėms holdingo kompanijoms pasinaudoti 1a straipsnyje nustatytais išimtimis.“

3) 53a straipsnis pakeičiamas taip:

„53a straipsnis

Valstybės narės nesuteikia galimybės pasinaudoti 1a, 11 ir 27 straipsniuose, 43 straipsnio 1 dalies 7a ir 7b punktuose, 46, 47 ir 51 straipsniuose nustatytais išimtimis bendrovėms, kurių vertybiniais popieriais leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje, kaip apibrėžta Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 14 punkte.“

*2 straipsnis***Perkėlimas į nacionalinę teisę**

1. Jei ir kai valstybės narės nusprendžia pasinaudoti kuria nors Direktyvos 78/660/EEB 1a straipsnyje numatyta galimybe, jos užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi, visų pirma atsižvelgdamos į nacionaliniu lygiu susidariusią padėtį, susijusią su bendrovių, kurioms taikomi to straipsnio 1 dalyje nustatyti kriterijų dydžiai, skaičiumi. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

*3 straipsnis***Ataskaita**

Ne vėliau kaip 2017 m. balandžio 10 d. Komisija Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui pateikia mikrosubjektų padėties ataskaitą, ypač atsi-

žvelgdama į nacionaliniu lygiu susidariusią padėtį, susijusią su bendrovių, kurios atitinka dydžio kriterijus ir kurių administracinė našta mažinama pritaikius reikalavimo dėl metinės atskaitomybės skelbimo išimtį, skaičiumi.

*4 straipsnis***Įsigaliojimas**

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

*5 straipsnis***Adresatai**

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2012 m. kovo 14 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

N. WAMMEN